

Report

The background of the page is composed of several overlapping diagonal stripes. A wide, dark blue stripe runs from the top right towards the bottom left. Overlapping this from the left is a teal stripe. Below the teal stripe is a thinner, light gray stripe. The stripes create a sense of movement and depth.

29.10.2025

Report for capstone project

Farah Aliyeva

Data

Data 2 cədvəldən götürülüb. Birinci cədvəldə yəni, "ixrac_ölkələr_UTF-8" adlı cədvəldə 1992-ci ildən 2024-cü ilədək Azərbaycanın dünyanın 184 müxtəlif ölkəsinə ixracı və ixraca görə hər bir ölkədən əldə etdiyi gəlir əks olunub. Data-da heç bir outlier və ya extreme value aşkar edilməmişdir. Data-da bəzi sətirlərdə olan "-" value "0" value ilə dəyişdirilmişdir. Bu, həmin ildə həmin ölkəyə ya heç bir ixracın olunmadığını, ya da ixracdan heç bir gəlir əldə edilmədiyini göstərir. Bu hallar xüsusi value ilə fərqləndirilməmişdir. Bu data-ya əsasən Azərbaycanın 32 ildə cəmi 832.77 M (min ABŞ dolları) gəlir əldə etdiyini demək olar. Bu gəlir hər ilə görə aşağıdakı şəkildə paylanır:

1992-ci il – 2.30 M, 1993-cü il – 1.11 M, 1994-cü il – 1.05 M, 1995-ci il – 1.03 M, 1996-cı il – 1.06 M, 1997-ci il – 1.32 M, 1998-ci il – 1.06 M, 1999-cu il – 1.72 M, 2000-ci il – 3.33 M, 2001-ci ildə -- 4.51 M, 2002-ci ildə -- 4.17 M, 2003-cü il – 4.96 M, 2004-cü ildə -- 6.81 M, 2005-ci ildə -- 8.00 M, 2006-cı il – 12.10 M, 2007-ci ildə -- 11.36 M, 2008-ci ildə -- 94.38 M, 2009-cu il – 28.12 M, 2010-cu ildə -- 40.74 M, 2011-ci ildə -- 50.22 M, 2012-ci il – 46.56 M, 2013-cü ildə -- 46.44 M, 2014-cü ildə -- 42.82 M, 2015-ci il – 24.93 M, 2016-cı ildə -- 26.25 M, 2017-ci ildə -- 29.51 M, 2018-ci ildə -- 37.84 M, 2019-cu il – 38.09 M, 2020-ci ildə -- 26.16 M, 2021-ci ildə -- 42.63 M, 2022-ci il – 74.66 M, 2023-cü ildə -- 66.14 M, 2024-cü ildə -- 51.41 M.

Buradan görə bilərik ki, ən çox qazanc 94.38 M olmaqla 2008-ci ilə təsadüf edir. Lakin, 32 il boyunca ən çox əldə edilən gəlir 19.22 M olmaqla Almaniyaya ölkəsindən 2014-cü ildə əldə olunan gəlirdir. Ən az gəlir 0 (sıfır) olmaqla bütün illərdə əsasən 1992-ci ildə bir neçə ölkədə özünü göstərir. Bundan əlavə, bu illər ərzində ən çox ixrac olunan 3 ölkə: İtaliya (148169440.7 min ABŞ dolları), Türkiyə (32653859), Fransa (19159247) olmaqdadır. Ən az gəlir əldə edilən 3 ölkə isə : Zimbabve, Kosta-Rika və Yamayka olmaqdadır.

İkinci cədvəl, yəni "ixrac_UTF-8_unpivot" adlı cədvəldə isə 1994-cü ildən 2024-cü ilədək ixrac olunan malların adı, hər ilə görə ixrac miqdarı və məbləği (min ABŞ dolları) verilmişdir. Data-ya əsasən deyə bilərik ki, 30 il ərzində 39 müxtəlif malın ixracı həyata keçirilmişdir. Data-da heç bir outlier və ya extreme value aşkar edilməmişdir. Lakin malların adının yanında "ton" ifadəsi silinmişdir ("meyvə, ton" value sadəcə "meyvə" olaraq dəyişdirilmişdir). Bu cədvələ əsasən, 30 il ərzində ən çox ixrac olunan 6 məhsul: Təzə meyvə, Bitki

yağları, Hidrogenləşdirilmiş piylər və yağlar, Marqarin və qida üçün yararlı digər qarışıqlar, Çay, Meyvə və tərəvəz şirələri olmaqdadır. Hər biri ümumi məhsulun təqribi 17% - ni əhatə edir. Əlavə olaraq, bu data-ya əsasən deyə bilərik ki, bu illər ərzində ən çox gəlir əldə olunan 6 məhsul : Kartof (499599.6 min ABŞ dolları), Təzə tərəvəz (2115748.9), Çay (419433), Bitki yağları (822535.9), Hidrogenləşdirilmiş piylər və yağlar (714079), Marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar (391963.) olmaqdadır. Ən az gəlir əldə olunan 3 məhsul isə : Kağız və karton, onlardan hazırlanan məmulatlar (44149.2 min ABŞ dolları), Sintetik kompleks saplardan parçalar (54548), Emal olunmamış qoyun və quzu dəriləri (64475.5) olmaqdadır. Mallara aid Dashboard-da hər bir malın adına uyğun seçilən ildə ixrac miqdarı və məbləğini görmək olar.

